

HODNOTIACI ŠTANDARD AUTOMECHANIK/AUTOMECHANIČKA

I. Overovanie vzdelávacích výstupov

1. Proces overovania vzdelávacích výstupov

Overovanie vzdelávacích výstupov je proces hodnotenia a uznávania vedomostí, zručností a kompetencií fyzickej osoby ako výsledkov:

- formálneho vzdelávania v akreditovanom vzdelávacom programe, ktoré vedie k získaniu profesijnej kvalifikácie v súlade so zverejneným kvalifikačným štandardom,
- formálneho vzdelávania vo vzdelávacom programe, ktoré vedie k získaniu mikroosvedčenia,
- neformálneho vzdelávania vo vzdelávacom programe, ktoré vedie k obnoveniu, rozšíreniu alebo k prehĺbeniu kvalifikácie potrebnej na výkon odbornej činnosti,
- informálneho učenia sa, ktoré vedie k obnoveniu, rozšíreniu alebo k prehĺbeniu kvalifikácie potrebnej na výkon odbornej činnosti.

Proces OVV zabezpečuje **autorizovaná inštitúcia**, ktorá má na OVV autorizáciu od Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mládeže SR a je zapísaná v [ISVD - Register autorizovaných inštitúcií](#). Proces OVV je možné uskutočňovať iba v rámci tej profesijnej kvalifikácie, ku ktorej je zverejnený kvalifikačný štandard aj hodnotiaci štandard.

Kvalifikačný štandard je súhrn vedomostí, zručností a kompetencií potrebných na získanie príslušnej kvalifikácie.

Hodnotiaci štandard je súhrn kritérií, organizačných a metodických postupov, materiálnych, technických a priestorových predpokladov na overovanie vzdelávacích výstupov podľa kvalifikačného štandardu.

Kvalifikačný štandard aj **Hodnotiaci štandard** sú zverejnené na www.kariernabrana.sk
[Automechanik/Automechanička | Karta kvalifikácie](#)

Hodnotiaci štandard je základný dokument určený pre:

- **Fyzické osoby/občanov (FO)**, ktoré majú záujem o OVV a získanie profesijnej kvalifikácie.
- **Autorizované osoby** - členov overovacích komisií, ktorí budú zabezpečovať proces OVV a rozhodovať o tom, či FO splnili podmienky na získanie profesijnej kvalifikácie.

Systém OVV pozostáva zo 4 fáz:

- 1. Identifikácia vzdelávacích výstupov** – porovnanie vedomostí, zručností a kompetencií FO s vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami uvedenými v kvalifikačnom štandarde.
- 2. Dokumentácia vzdelávacích výstupov** – tvorba portfólia v príslušnej kvalifikácii FO.
- 3. Hodnotenie vzdelávacích výstupov** proces posúdenia a vyhodnotenia súladu portfólia s hodnotiacim štandardom príslušnej kvalifikácie overovacou komisiou, ktorú zriaďuje autorizovaná inštitúcia.
- 4. Vydanie dokladu o vyhodnotení vzdelávacích výstupov** – osvedčenie o profesijnej kvalifikácii.

2. Postup FO pri OVV

Žiadateľom o OVV môže byť FO, ktorá ku dňu podania žiadosti o OVV dovърšíla vek najmenej **18 rokov**.

Žiadosť o OVV podáva uchádzač priamo **autorizovanej inštitúcii**, ktorá má na OVV autorizáciu od MŠVVaM SR a je zapísaná v [ISVD - Register autorizovaných inštitúcií](#)

Žiadosť o OVV obsahuje:

- meno a priezvisko uchádzača,
- dátum narodenia,
- názov profesijnej kvalifikácie,
- adresu elektronickej pošty FO,
- portfólio uchádzača.

Portfólio je súbor dokladov, ktoré preukazujú, že FO získala požadované vedomosti, zručnosti a kompetencie pre príslušnú kvalifikáciu a obsahuje:

- úradne osvedčenú kópiu dokladu o získanom stupni vzdelania alebo úradne osvedčenú kópiu posledného koncoročného vysvedčenia zo základnej školy alebo zo strednej školy,
- úradne osvedčenú kópiu osvedčenia o absolvovaní akreditovaného vzdelávacieho programu, ktorý vedie k získaniu profesijnej kvalifikácie, ktorú má uchádzač záujem získať, ak absolvoval akreditovaný vzdelávací program,
- potvrdenie zamestnávateľa o praxi v príslušnom odbore; ak nie je možné predložiť potvrdenie zamestnávateľa o praxi v príslušnom odbore, čestné vyhlásenie o praxi v príslušnom odbore s uvedením názvu zamestnávateľa a obdobia, v ktorom u zamestnávateľa pôsobil, alebo doklad, ktorý preukazuje vykonávanie podnikateľskej činnosti,
- iný doklad, ktorým uchádzač preukáže vedomosti, zručnosti a kompetencie podľa hodnotiaceho štandardu profesijnej kvalifikácie.

Žiadosť a portfólio môže mať formu:

- **elektronického dokumentu** alebo,
- **listinného dokumentu**.

3. Overovacia komisia a proces vyhodnocovania portfólia

Portfólio vyhodnocuje **overovacia komisia**, ktorú tvorí predseda a dvaja ďalší členovia, ktorý sa vyberajú z [ISVD - Register autorizovaných osôb](#) najneskôr 10 pracovných dní pred začatím OVV.

Predseda overovacej komisie určuje MŠVVaM SR, ďalších členov overovacej komisie určuje autorizovaná inštitúcia.

Členmi overovacej komisie sú:

- zástupca stavovskej organizácie alebo zástupca profesijnej organizácie,
- zástupca zamestnávateľa,
- zástupca strednej školy alebo zástupca vysokej školy.

Overovacia komisia môže na základe predloženého portfólia FO:

- ✓ uznať portfólio **v celom rozsahu**, vystaviť protokol o uznaní profesijnej kvalifikácie a skúška na OVV sa neuskutoční; autorizovaná inštitúcia vydá absolventovi osvedčenie o profesijnej kvalifikácii,
- ✓ uznať portfólio **čiastočne a nariadiť skúšku na OVV iba z určitých oblastí**; po úspešnom absolvovaní skúšky autorizovaná inštitúcia vydá absolventovi osvedčenie o profesijnej kvalifikácii,
- ✓ vyhodnotiť a **nariadiť skúšku na OVV**; po úspešnom absolvovaní skúšky autorizovaná inštitúcia vydá absolventovi osvedčenie o profesijnej kvalifikácii.

Autorizovaná inštitúcia je oprávnená požadovať od uchádzača poplatok za:

- overenie portfólia,
- za skúšku, ak ju overovacia komisia nariadi.

Sadzobník poplatkov zverejní autorizovaná inštitúcia na svojom webovom sídle.

Poplatok je príjmom autorizovanej inštitúcie.

4. Skúška na OVV

- Autorizovaná inštitúcia zašle uchádzačovi do 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o OVV oznámenie o termíne konania skúšky.
- Skúšku možno vykonať **najskôr po uplynutí 10 pracovných dní** odo dňa doručenia oznámenia o termíne jej konania uchádzačovi, **najneskôr však do 4 mesiacov** odo dňa doručenia žiadosti o OVV.
- Ak sa uchádzač zo závažných dôvodov nemôže zúčastniť skúšky na OVV v určenom termíne, môže ju vykonať v náhradnom termíne určenom autorizovanou inštitúciou.
- Skúška na OVV sa uskutočňuje pred overovacou komisiou a je **verejná**.
- Skúška na OVV pozostáva z teoretickej časti a praktickej časti; teoretická časť sa môže uskutočniť v písomnej forme alebo v ústnej forme.
- Ak občan vykonal skúšku neúspešne, má právo na dva opravné termíny.
- Skúška v 1. opravnom termíne je spoplatnená a môže sa uskutočniť pred tou istou overovacou komisiou ako skúška v riadnom termíne.
- Skúška v 2. opravnom termíne nie je spoplatnená a nemôže sa uskutočniť pred tou istou overovacou komisiou ako skúška v riadnom termíne a v 1. opravnom termíne. Na skúške v 2. opravnom termíne je prítomný aj národný garant, ktorý má pri rovnosti hlasov rozhodujúci hlas. Neúspešný účastník môže požiadať ministerstvo školstva o vykonanie skúšky na OVV v 2. opravnom termíne do 15 pracovných dní odo dňa jej neúspešného vykonania. Ministerstvo školstva určí do 30 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti termín skúšky na OVV v 2. opravnom termíne, o ktorom informuje uchádzača a príslušnú autorizovanú inštitúciu, ktorá ju uskutoční v určenom termíne.

5. Osvedčenie o profesijnej kvalifikácii

Autorizovaná inštitúcia vydá na základe úspešného procesu OVV:

- Osvedčenie o profesijnej kvalifikácii
- Europass – dodatok k osvedčeniu

Osvedčenie o profesijnej kvalifikácii je **verejnou listinou** a vydáva sa **bez časového obmedzenia**.

II. Hodnotenie a uznávanie vzdelávacích výstupov a jednotiek vzdelávacích výstupov

1. Vymedzenie vzdelávacích výstupov a jednotiek vzdelávacích výstupov

Vzdelávacie výstupy (VV) sú vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré fyzická osoba nadobudla počas vzdelávania a preukáže v procese overovania vzdelávacích výstupov (OVV) na základe portfólia alebo skúšky.

Jednotka vzdelávacích výstupov (JVV) je časť kvalifikácie pozostávajúca zo súvislého súboru vedomostí, zručností a kompetencií, ktorú možno samostatne posudzovať a potvrdzovať.

JVV zoskupuje vzdelávacie výstupy do logických tematických celkov podľa pracovných oblastí spôsobilostí, činností, produktov alebo poskytovaných služieb.

Vzdelávacie výstupy a z nich zostavené jednotky vzdelávacích výstupov (ďalej ako JVV) sú zostavené na základe kvalifikačného štandardu karty kvalifikácie **Automechanik/Automechanička**, ktorá je zverejnená na www.kariernabrana.sk/Automechanik/Automechanička | Karta kvalifikácie

Úroveň SKKR : 3

2. Prehľad jednotiek vzdelávacích výstupov

Z kvalifikačného štandardu v karte kvalifikácie boli identifikované vzdelávacie výstupy, ktoré vytvorili 4 jednotky vzdelávacích výstupov (JVV), ktoré budú predmetom procesu OVV:

JVV 1: Diagnostika a oprava motora a jeho príslušenstva
JVV 2: Diagnostika a oprava podvozkových systémov a prevodového ústrojenstva
JVV 3: Diagnostika a oprava elektrických a elektronických systémov vozidla
JVV 4: Pravidelná údržba vozidla, BOZP a technická dokumentácia

Každá JVV obsahuje:

- hodnotené spôsobilosti,
- metódu hodnotenia,
- nástroj hodnotenia,
- kritérium úspešnosti.

JVV 1: Diagnostika a oprava motora a jeho príslušenstva

Hodnotené spôsobilosti:

Uchádzač vie:

- charakterizovať konštrukciu a princíp fungovania zážihového a vznetrového spaľovacieho motora,
- identifikovať hlavné pohyblivé a nepohyblivé časti motora a popísať ich funkciu,
- diagnostikovať poruchy motora pomocou diagnostických prístrojov a meracích zariadení,
- vykonať demontáž, kontrolu a montáž komponentov motora (rozvod, hlava valcov, kľukový mechanizmus atď...),
- diagnostikovať a opravovať systém chladenia, mazania a palivovej sústavy motora,
- skontrolovať a nastaviť výfukový systém a systém recirkulácie výfukových plynov,

- uplatňovať bezpečnostné a protipožiarne predpisy pri práci s motorovými vozidlami.

Metóda hodnotenia: kombinovaná

Nástroj hodnotenia:

Teoretická časť:

Písomná forma:

Test s uzavretými otázkami s výberom odpovede, otvorenými otázkami s krátkou odpoveďou

Praktická časť:

Praktické predvedenie diagnostiky a opravy vizuálnou a funkčnou kontrolou a pripojením diagnostického prístroja, načítanie chybového registra. Jednoduchú opravu na motore s odborným výkladom postupu.

Kritérium úspešnosti: 75 %

JVV 2: Diagnostika a oprava podvozkových systémov a prevodového ústrojenstva

Hodnotené spôsobilosti:

Uchádzač vie:

- popísať konštrukciu a funkciu prevodového ústrojenstva (spojka, prevodovka, kardanový hriadeľ, rozvodovka a diferenciál, poloosi...),
- diagnostikovať a opravovať manuálnu a automatickú prevodovku vrátane nastavenia ovládacích mechanizmov,
- diagnostikovať a opravovať brzdovú sústavu (kotúčové a bubnové brzdy, ABS, posilňovač brzd),
- diagnostikovať a opravovať riadenie vozidla (radiaca tyč, čapy, posilňovač riadenia),
- skontrolovať a nastaviť geometriu náprav a zavesenia kolies,
- vykonávať výmenu pneumatík, vyváženie kolies a kontrolu ráfikov,
- uplatňovať predpisy BOZP pri práci so zdvíhacími zariadeniami a montážnymi prípravkami.

Metóda hodnotenia: kombinovaná

Nástroj hodnotenia:

Teoretická časť:

Písomná forma:

Test s uzavretými otázkami s výberom odpovede, otvorenými otázkami s krátkou odpoveďou

Praktická časť:

Praktické predvedenie diagnostiky a opravy určenej poruchy na podvozkovom systéme alebo prevodovom ústrojenstve s odborným výkladom.

Kritérium úspešnosti: 75 %

JVV 3: Diagnostika a oprava elektrických a elektronických systémov vozidla

Hodnotené spôsobilosti:

Uchádzač vie:

- definovať základné elektrické a elektronické veličiny a merať ich príslušnými prístrojmi,
- orientovať sa v elektrickej schéme vozidla a identifikovať jednotlivé obvody,
- diagnostikovať poruchy pomocou OBD/diagnostického zariadenia, vyčítať a interpretovať chybové kódy a nastavovať parametre vozidla.
- skontrolovať a opraviť osvetľovaciu sústavu, signalizáciu a ostatné elektrické obvody,
- diagnostikovať a opravovať systémy spustenia/nabíjania (alternátor, štartér, batéria),
- diagnostikovať a opravovať systémy komfortu a bezpečnosti (airbagy, centrálné zamykanie, klimatizácia),
- aktualizovať softvér riadiacich jednotiek vozidla a kódovať náhradné diely podľa technickej dokumentácie.

Metóda hodnotenia: kombinovaná

Nástroj hodnotenia:

Teoretická časť:

Písomná forma:

Test s uzavretými otázkami s výberom odpovede, otvorenými otázkami s krátkou odpoveďou

Praktická časť:

Praktické predvedenie diagnostiky elektrickej poruchy pomocou diagnostického prístroja s výkladom odbornej terminológie.

Kritérium úspešnosti: 75 %

JVV 4: Pravidelná údržba vozidla, BOZP a technická dokumentácia

Hodnotené spôsobilosti:

Uchádzač vie:

- vykonávať pravidelnú údržbu vozidla podľa servisného plánu výrobcu (výmena olejov, filtrov, prevádzkových kvapalín),
- orientovať sa v technickej dokumentácii výrobcu (servisné manuály, schémy, bulletiny),
- používať štandardné a mechanizované náradie bežne používané pri opravách automobilov,
- vykonávať vstupnú kontrolu vozidla a spísať zákaznícky prijímací protokol,
- definovať zásady BOZP, požiarnej ochrany a ochrany životného prostredia pri práci v autoservise,
- nakladať s odpadmi z opravárenstva v súlade s platnou legislatívou (oleje, chladivá, pneumatiky),
- komunikovať so zákazníkom o rozsahu a výsledku servisného zásahu.

Metóda hodnotenia: kombinovaná

Nástroj hodnotenia:

Teoretická časť:

Písomná forma:

Test s uzavretými otázkami s výberom odpovede, otvorenými otázkami s krátkou odpoveďou

Praktická časť:

Praktické predvedenie servisnej prehliadky vozidla podľa kontrolného listu s odborným výkladom.

Kritérium úspešnosti: 75 %

III. Materiálno technické zabezpečenie skúšky:

Požiadavky na priestor:

- prísun potrebných energií zodpovedajúcich bezpečnostným predpisom (elektrická energia, stlačený vzduch)
- autodiagnostická s dostatočnou plochou pre bezpečný výkon diagnostiky a opravárenských úkonov
- vybavená montážna jama alebo zdvíhací mostík zodpovedajúci bezpečnostným predpisom
- sklad náhradných dielov, mazív a prevádzkových kvapalín
- priestor na umývanie a čistenie použitého náradia a dielov
- priestor pre osobnú hygienu (umyváreň, WC)
- kancelársky priestor alebo vyhradená zóna pre teoretickú skúšku (stôl, stolička, pero, papier)

Pri priestorovom zabezpečení pri skúške JVV 1, JVV 2, JVV 3, JVV 4 je potrebné mať rozdelený skúšobný priestor na jednotlivé pracoviská alebo pracovné zóny, pričom tvoria ucelený komplex:

- hlavná dielňa s pracovnými miestami pre diagnostiku a opravy,
- priestor pre zdvíhacie zariadenia (montážna jama alebo zdvíhací mostík),
- priestor pre meranie a nastavenie geometrie náprav,
- sklad náradia, prístrojov a náhradných dielov,
- priestor pre nakladanie s odpadmi (oleje, filtre, pneumatiky),
- priestor pre osobnú hygienu.

Materiálno-technické zabezpečenie je špecifické pre všetky JVV a zabezpečuje ho autorizovaná inštitúcia.

Overenie vzdelávacích výstupov všetkých JVV (JVV 1 Diagnostika a oprava motora a jeho príslušenstva, JVV 2 Diagnostika a oprava podvozkových systémov a prevodového ústrojenstva, JVV 3 Diagnostika a oprava elektrických a elektronických systémov vozidla, JVV 4 Pravidelná údržba vozidla, BOZP a technická dokumentácia, sa realizuje v autodiagnostike tak pri praktickej skúške (A), ako aj pri teoretickej skúške (B).

A: Pri praktickom skúšaní musí mať autorizovaná inštitúcia k dispozícii:

- skúšobné vozidlo alebo vozidlá vhodné pre overenie požadovaných spôsobilostí,
- zdvíhacie zariadenie (zdvíhací mostík alebo montážna jama) zodpovedajúce predpisom BOZP,
- diagnostické zariadenie (OBD skener / diagnostický prístroj kompatibilný s viacerými značkami vozidiel),
- štandardné ručné náradie (kľúče, skrutkovače, kliešte, momentový kľúč a pod.),
- mechanizované náradie (pneumatické alebo elektrické ťahovačky, vŕtačky a pod.),
- meracie prístroje (multimeter, osciloskop, tester tlaku oleja, tester tlaku v palivovej sústave, merač kompresie),
- zariadenie na vyvažovanie a prezúvanie kolies,
- náradie a prípravky pre nastavenie geometrie náprav,
- prevádzkové kvapaliny, filtre a spotrebný materiál potrebný pre servisné úkony,
- nádoby a prostriedky pre ekologické nakladanie s odpadovými olejmi a kvapalinami,
- ochranné pracovné pomôcky (rukavice, ochranné okuliare, pracovný odev).

B: Teoretická skúška (písomná forma „Test“ alebo ústna forma „Odborný rozhovor“) sa môže konať v oddelenej časti dielne alebo v príľahlej miestnosti, kde musí byť k dispozícii:

- pracovný stôl, stolička, pero, papier,
- technická dokumentácia vozidla (servisný manuál, elektrické schémy) – pre účely ústneho odborného rozhovoru,
- počítač alebo notebook